

Nämnden för primärvård och folkandvård

Förslag till yttrande över motion ” Utredning att bedriva Folkandvården i bolagsform”

Sammanfattning av motionen

Gustav Nilsson (M), yrkar i en motion till Landstingsfullmäktige 23 oktober 2014 att Landstinget Blekinge ska utreda möjligheten att bedriva Folkandvården i bolagsform.

Motionären hänvisar till en studie av Statskontoret 2011, där slutsatsen är att landstingens sammanställningar inte gör det möjligt att utläsa om folkandvården subventioneras eller inte eftersom olika redovisningsmetoder används. Motionären anser att om offentlig och privat tandvård ska bedriva på lika villkor måste alla misstankar om att landstingen subventionerar folkandvården undanröjas, vilket förutsätter en transparent ekonomisk redovisning.

Motionären föreslår

”att Landstinget Blekinge utreder möjligheterna att bedriva folkandvården i bolagsform.”

Inhämtade synpunkter

2008 gav regeringen Statskontoret i uppdrag att kartlägga landstingens redovisning av folkandvården. Uppdraget genomfördes av revisionsfirman EY. Statskontorets slutsats var att den genomförda kartläggningen och analysen av huvudmännens ekonomiska redovisning visade att det inte fanns en tillräckligt väl utvecklad särredovisning som gör det möjligt för externa intressenter att bedöma om det förekommer konkurrensnedvidande subventioner till folkandvården. Enligt Statskontorets bedömning fanns det därmed inte en tillräcklig grad av transparens i landstingens ekonomiska redovisning av folkandvården, vilket får till följd att det begränsar möjligheterna att bedöma om det förekommer subventioner som snedvrider konkurrensen.

Statskontoret skriver vidare i sin rapport att det finns särskilda skäl för god transparens i huvudmännens ekonomiska redovisning av folkandvården. Folkandvård är en särpräglad offentlig verksamhet på en tandvårdsmarknad med en speciell konkurrensproblematik, där inslaget av privata aktörer är påfallande stort. Beröringsytorna mellan offentliga och privata aktörer är särskilt stora inom tandvårdsmarknaden, eftersom man konkurrerar om samma patienter. Detta innebär att det är särskilt angeläget att det finns goda förutsättningar för konkurrensneutralitet mellan offentliga och privata aktörer på tandvårdsmarknaden. Det behövs därför, enligt Statskontoret, tydliga krav gentemot folkandvårdens huvudmän för att förbättra den ekonomiska redovisningen. Statskontorets bedömning var från början att en lagreglering kring landstingens ekonomiska redovisning av folkandvården är den bäst lämpade åtgärden.

Efter kartläggning och analys fick EY uppdraget 2009 att tillsammans med landstingen arbeta fram regelverk och riktlinjer för vad som skulle gälla för den nya redovisningsmodellen. Samtal fördes även med representanter från Privattandläkarna och SKL.

Regelverk inom sex områden beslutades. Utöver det gjordes rekommendationer beträffande hur folktandvårdsverksamheten kan organiseras.

Folktandvården i Blekinge har gjort nödvändigt utredningsarbete kring de olika områdena, nedan beskrivna, och i samråd med ekonomidirektör, redovisningsstrateg och ekonomichefen på Landstingsservice arbetat fram ett antal redovisningsmodeller för att kunna uppfylla kraven på transparens- och särredovisning.

Organisationsform

Statskontoret skriver i sin rapport att de landsting som inte driver sin folktandvårdsverksamhet i bolagsform, kan driva den i förvaltningsform med konkurrensneutrala villkor, där verksamheten ska vara organiserad i självständiga enheter med beställarfunktionen organisatoriskt avskild från utförarorganisationen.

Uppdrag och ersättningar

Uppdrag och ersättningar som ges till tandvårdsverksamhet för vad som motsvarar huvudmannens ansvar enligt tandvårdslagen ska vara tydligt specificerade.

Utökade uppdrag

Det utökade uppdraget ska särredovisas vad gäller både ersättning och kostnader för utförandet.

Overheadkostnader

Samtliga relevanta overheadkostnader (indirekta kostnader) ska framgå av tandvårdens redovisning.

Särredovisning av verksamhetsgrenar

Särredovisning av de olika verksamhetsgrenarnas samtliga intäkter och kostnader ska ske, dvs särredovisning av allmäntandvård för barn och ungdomar, allmäntandvård för vuxna, specialisttandvård för barn och ungdomar samt specialisttandvård för vuxna.

Moms

Hantering av momsen ska framgå av redovisningen.

Resultathantering

Egen balansräkning och beskrivning av resultathanteringen.

2014 gjorde Statskontoret via EY en uppföljning av hur den nya modellen för transparens- och särredovisning tillämpats i landstingen. Statskontorets samlade bedömning är att landstingens ekonomiska redovisning av folktandvården generellt sett har förbättrats betydligt sedan Statskontorets förra uppföljning för budgetåren 2008–2010 och är nu mer transparent än tidigare. Dock finns fortfarande förbättringar att göra i landet för en än mer enhetlig hantering.

Yttrande

Vad beträffar Blekinges Folktandvård uppfylls samtliga krav enligt ovan specificerade områden förutom när det gäller redovisning av overheadkostnader, där arbete fortfarande pågår med landstingsekonomer när det gäller fördelning av budgetmedel och beräkning av Folktandvårdens andel av landstingets overheadkostnader.

Blekinge och ett par andra landsting lyftes fram som goda exempel när det gäller att tillämpa transparens- och särredovisningsmodellen.

Med hänvisning till ovan finns det inga skäl för en bolagisering av folktandvården i Blekinge.

Förslag till beslut

Nämnden för Primärvård och Folktandvård föreslås besluta att föreslå landstingsstyrelsen besluta

att föreslå landstingsfullmäktige besluta

att avslå motionen

Karlskrona 2015-06-15

Håkan Bergevi
Förvaltningschef folktandvården